

บทความวิจัย

เรื่อง บทบาทรถไฟความเร็วสูงกับการท่องเที่ยวจีน

โดย

นางสาว ชวัลรัตน์ สวัสดิภาพ

รหัสนักศึกษา 05530646

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาติ อุ่ออัน

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

หัวข้อสารนิพนธ์	บทบาทรถไฟความเร็วสูงกับการท่องเที่ยวจีน		
ผู้วิจัย	นางสาว ชวัลรัตน์ สวัสดิภาพ	รหัส	05530646
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาติ อุอิน		
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร		
ปีการศึกษา	2556		

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำคัญ ความเป็นมา และพัฒนาการของรถไฟความเร็วสูงในจีน รวมทั้งศึกษาโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงในจีน และเพื่อศึกษาโครงข่ายของรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจีน โดยอาศัยข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ตามจุดประสงค์

ผลการศึกษาพบว่า ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศมีความแตกต่างหลากหลาย การขนส่งผู้โดยสารและสินค้าไปต่างเมืองต่างมณฑลในทางราบมีความยากลำบากและใช้เวลานาน ส่วนการขนส่งในทางอากาศมีค่าใช้จ่ายสูงมาก ส่งผลให้ระบบการคมนาคมขนส่งเป็นไปอย่างล่าช้ากระทบต่อการพัฒนาของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขนส่งจากภาคตะวันออกสู่ภาคตะวันตกที่มีความยากลำบากต่อการเข้าถึงเพราะส่วนใหญ่เป็นเขตที่สูง ภูเขาและทะเลทรายทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านการพัฒนาความเจริญอย่างมาก อีกทั้งการให้บริการด้านการขนส่งทั้งสองรูปแบบไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชากรที่มีจำนวนมหาศาลของจีน รัฐบาลจีนจึงหันมาให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาโครงการรถไฟความเร็วสูงเพื่อการพัฒนาประเทศกระจายความเจริญสู่ภาคตะวันตกและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ การพัฒนาโครงการรถไฟความเร็วสูงของประเทศจีนเริ่มต้นมาตั้งแต่ปีค.ศ. 1994 จนสามารถเปิดให้บริการรถไฟความเร็วสูงสายฉินหยาง(秦沈客运专线) ที่มีความเร็วสูงสุด 300 กิโลเมตรต่อชั่วโมงได้สำเร็จเป็นสายแรกในปีค.ศ. 2003 ถือเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตรถไฟความเร็วสูงของจีน และได้มีการพัฒนาโครงการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปีค.ศ. 2013 ประเทศจีนสามารถเปิดให้บริการรถไฟความเร็วสูงได้ทั้งหมด 26 สาย ครอบคลุม 17 มณฑล 1

เขตปกครองตนเอง 1 เขตปกครองพิเศษและ 4 เมืองเทศบาล ซึ่งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคกลาง บริเวณลุ่มแม่น้ำฉางเจียงและบริเวณลุ่มแม่น้ำจูเจียงทางตอนใต้ ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญของ ประเทศจีน เมื่อการเดินทางเป็นไปอย่างสะดวกมากขึ้นจึงทำให้จำนวนผู้โดยสารที่ใช้บริการรถไฟฟ้าความเร็วสูงเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นในอัตราก้าวหน้า เนื่องจากโครงข่ายรถไฟฟ้าความเร็วสูงของจีนที่เปิดให้บริการ ในปัจจุบันมีการสร้างผ่านมณฑลและเมืองสำคัญทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ได้ ง่ายขึ้น ประเทศจีนถือเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์อันเก่าแก่และรุ่งเรือง ภายในประเทศยังคงเต็มไปด้วย สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอันเก่าแก่ อุดมไปด้วยสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ตาม เมืองต่างๆยังคงกลิ่นอายแห่งอารยธรรมโบราณผสมผสานกับวิถีชีวิตชาวเมืองสมัยใหม่ได้อย่างลงตัว

คำสำคัญ รถไฟฟ้าความเร็วสูง โครงข่ายรถไฟฟ้าความเร็วสูง สถานที่ท่องเที่ยวจีน

คำนำ

สารนิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการศึกษาในรายวิชา 450460 การศึกษาเอกเทศ สาขาวิชา เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ เนื่องจากในปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้หันมาให้ความสนใจต่อการพัฒนา เทคโนโลยีการผลิตรถไฟความเร็วสูงเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ภายในประเทศอย่างมาก ประเทศจีนก็เป็นหนึ่งในนั้นและถือว่าเป็นประเทศที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนา เทคโนโลยีการผลิตรถไฟความเร็วสูงประเทศหนึ่ง ส่งผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศจีนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงได้จัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ขึ้น โดยศึกษาถึงความเป็นมา ความสำคัญและ พัฒนาการของรถไฟความเร็วสูงในประเทศจีน ศึกษาโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงรวมถึงศึกษาโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศจีน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษา ถึงความเป็นมา ความสำคัญและพัฒนาการของ โครงข่ายรถไฟความเร็วสูง และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญใน ประเทศจีนและเพื่อเป็นแนวทางต่อการวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยต่อไป และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีความสนใจ หากสารนิพนธ์ฉบับนี้มี ข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ชวัลรัตน์ สวัสดิภาพ

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
บทนำ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
วิธีการดำเนินงานวิจัย	3
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
ผลการวิจัย	5
สรุปและอภิปรายผล	8
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	9
ข้อเสนอแนะงานวิจัย	9
บรรณานุกรม	10

บทนำ

การเดินทางเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างมนุษย์ไม่ว่าจะอยู่ในยุคสมัยใดก็ตาม ในสมัยโบราณมนุษย์เดินทางโดยการเดินเท้าไปมาหาสู่กันในระยะทางใกล้ๆอาจใช้เวลาไม่มากนักแต่ในระยะทางที่ไกลออกไปอาจต้องใช้เวลาเดินทางเป็นวันหรือเดือนซึ่งมีความยากลำบากในการเดินทางอย่างมาก ต่อมาการเดินทางได้มีการพัฒนาขึ้นเพื่อประหยัดเวลาและอำนวยความสะดวกมากขึ้น จึงมีการประดิษฐ์พาหนะ เช่น เกรวียน รถม้า รถยนต์ รถจักรไอน้ำ เรือมาจนถึงเครื่องบิน

การเดินทางโดยรถไฟเป็นทางเลือกหนึ่งที่เป็นที่นิยมเนื่องจากราคาถูกและรวดเร็วกว่าในการเดินทางระยะไกล อย่างไรก็ตามการขนส่งประเภทรางมีการพัฒนาในช่วงกลางศตวรรษที่ 18 หลังเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้นในประเทศอังกฤษ โดยในปี ค.ศ. 1768 เจมส์ วัตต์ สามารถประดิษฐ์เครื่องจักรไอน้ำได้เป็นผลสำเร็จ ทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมและการเดินทางของประเทศอังกฤษก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วเนื่องจากมีการนำไปเป็นชิ้นส่วนสำคัญในสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ หนึ่งในนั้นคือ รถจักรไอน้ำ (Steam Locomotive) ซึ่งเป็นการนำเครื่องจักรไอน้ำมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนขบวนรถไฟโดยนักประดิษฐ์ชาวอังกฤษ จอร์จ สตีเวนสัน(ค.ศ. 1781- ค.ศ. 1848)และได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงรถไฟความเร็วสูง (High Speed Train) ในเวลาต่อมา ในการสร้างรถไฟยุคแรกๆมนุษย์ปรารถนาเพียงอะไรก็ได้ที่วิ่งได้เร็วกว่ารถเทียมม้า ต่อมาต้องการให้วิ่งได้ 100 กม./ชม. ซึ่งเป็นความเร็วสูงสุดของรถจักรไอน้ำ เมื่อถึงยุคของรถไฟที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล การวิ่งด้วยความเร็ว 100 กม./ชม. กลายเป็นเรื่องปกติ รถไฟที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลในยุโรปส่วนมากวิ่งเร็วที่สุดอยู่ที่ 160 กม./ชม. จากนั้นจึงมีการสร้างรถไฟฟ้าขึ้น โดยแรกเริ่มคิดเพียงว่ารถไฟฟ้าจะสามารถลดค่าใช้จ่ายและเป็นการเปิดทางเลือกในการใช้พลังงานรูปแบบอื่นมาทำการขนส่ง จนกระทั่งประเทศญี่ปุ่นบุกเบิกเรื่องรถไฟความเร็วสูงขึ้นซึ่งวิ่งด้วยความเร็ว 200 กม./ชม. ทำให้หลายประเทศเริ่มหันมาให้ความสนใจกับการสร้างรถไฟความเร็วสูง (นคร จันทพรและเยาวลักษณ์ สุนทรนนท์, 2554 : 79)

ปัจจุบันรถไฟความเร็วสูงได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในด้านการประหยัดเวลาในการเดินทางและที่สำคัญคือประหยัดค่าใช้จ่ายหากเทียบกับการเดินทางโดยเครื่องบินโดยสาร จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ได้รับคามนิยมอย่างแพร่หลายและถูกนำมาใช้ในการท่องเที่ยวมากขึ้นในปัจจุบันเนื่องจากเส้นทางของรถไฟความเร็วสูงมักจะอยู่ในบริเวณที่เป็นเมืองใหญ่ซึ่งมีความเจริญ รถไฟ

ความเร็วสูงที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน เช่น รถไฟความเร็วสูงชินกันเซน (NozomiShinkansen) ของประเทศญี่ปุ่น รถไฟความเร็วสูงทีวีจี (TVG) ของประเทศฝรั่งเศส และ รถไฟยูโรสตาร์ (Eurostar) ที่ให้บริการในยุโรปตะวันตกวิ่งผ่านประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศสและประเทศเบลเยียม(นคร จันทพรและเขาวัดเกษม์สุนทรนนท์, 2554 : 80)

ประเทศจีนก็เป็นอีกหนึ่งประเทศที่กำลังพัฒนารถไฟความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั้งประเทศเพื่อพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งภายในให้มีความก้าวหน้า เชื่อมโยงแผ่นดินที่กว้างใหญ่ของประเทศจีนให้มีขนาดเล็กลง ทำให้สามารถเดินทางจากภาคใต้สู่ภาคเหนือโดยใช้เวลาเพียง 8 ชั่วโมงเท่านั้น เนื่องจากประเทศจีนมีแนวคิดที่จะสร้างทางรถไฟความเร็วสูงเชื่อมจากเหนือลงใต้ จากตะวันออกสู่ตะวันตกทำให้มีการวางแผนทางรถไฟผ่านมณฑลและเมืองสำคัญของประเทศจีน รัฐบาลจีนจึงมีนโยบายสนับสนุนและผลักดันให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศ (ไพจิตรวิบูลย์ธนสาร,ม.ป.ป: 6-8)

ทั้งนี้เส้นทางรถไฟความเร็วสูงทั้งที่สร้างเสร็จแล้ว กำลังสร้างหรือวางแผนที่จะสร้างในอนาคตของประเทศจีนนั้นล้วนมีโครงข่ายผ่านเมืองหลักๆที่เต็มไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงใคร่ศึกษา “บทบาทรถไฟความเร็วสูงกับการท่องเที่ยวในจีน” เพื่อศึกษาความสำคัญของรถไฟความเร็วสูงของประเทศจีนที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ อันจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมรถไฟความเร็วสูงกับการท่องเที่ยวในอนาคต

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. ศึกษาความสำคัญและความเป็นมา และพัฒนาการของรถไฟความเร็วสูงในจีน
2. ศึกษาระบบโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงในจีน
3. ศึกษาระบบโครงข่ายของรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจีน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. เก็บและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่อไปนี้
 - 1.1 รวบรวมหนังสือจากห้องสมุดต่างๆ
 - 1.2 รวบรวมทางอินเทอร์เน็ต จากเว็บไซต์ต่างๆ
2. นำข้อมูลที่ได้มาศึกษาและวิเคราะห์
3. เรียบเรียงผลการศึกษารูปแบบของบทความวิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิยะดา เวชชพิพัฒน์และปัจจุภัค บุญญเจริญสิน (2552 : 15-55) แปลหนังสือเรื่อง “เส้นห้าร้อยไมล์ไฟสายยุโรป” กล่าวถึงประวัติการพัฒนารถไฟในยุโรปโดยสังเขป และการขยายตัวของทางรถไฟตั้งแต่การสร้างเครือข่ายรถไฟที่เริ่มแรกสร้างเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจส่งผลให้การท่องเที่ยวขยายตัวตามไปด้วย จนมาถึงยุคสงครามทำให้เส้นทางรถไฟหลายสายได้รับความเสียหายอย่างหนักจนไม่สามารถใช้งานได้จึงทำให้การเดินทางด้วยรถยนต์ที่ใช้น้ำมันขับเคลื่อนขยายตัวไปทั่วยุโรปก่อให้เกิดปัญหาสภาพการจราจรแออัด ปัญหาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม จึงมีการฟื้นฟูรถไฟขึ้นมาใหม่ในเวลาต่อมาและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

นคร จันทสรและเยาวลักษณ์ สุนทรนนท์ (2554 : 56-65, 79-89) เรียบเรียงหนังสือเรื่อง “ปฐมเหตุรถไฟ” กล่าวถึงพัฒนาการของรถไฟตั้งแต่ยุคที่ เจมส์ วัตต์ สามารถประดิษฐ์เครื่องจักรไอน้ำได้สำเร็จจนนำมาสู่การประดิษฐ์รถจักรไอน้ำ จากนั้นจึงพัฒนาเป็นรถจักรที่ใช้น้ำมันดีเซลเป็นตัวขับเคลื่อนและพัฒนาสู่รถจักรไฟฟ้าในปีค.ศ. 1837

นฤพร วงษ์ห้วยเหนือ (2555 : 10) เขียนแบบเสนอโครงร่างเรื่อง “อุตสาหกรรมรถไฟในประเทศไทย” กล่าวถึง ขบวนการพัฒนาเส้นทางรถไฟความเร็วสูงในประเทศไทยที่มีการสร้างเส้นทางใหม่ๆ เพื่อเชื่อมเมืองที่มีทิวทัศน์สวยงามทางตอนเหนือของเกาะฮอนชูเข้ากับกรุงโตเกียวให้สามารถเดินทางได้อย่างรวดเร็ว สะดวกและปลอดภัยซึ่งเป็นที่นิยมอย่างมากในหมู่นักท่องเที่ยว

นิคม จารุมณี (2536 : 1-3, 5-7, 129-136) เขียนหนังสือเรื่อง “การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว” กล่าวถึง ความหมายของการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ความสำคัญของการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวทางรถไฟซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในประเทศต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการเดินทาง

วิมล จิโรจพันธุ์, ประชิด สกุนะพัฒน์ และอุดม เขยกีวงศ์ (2548 : 47-50, 67-69, 73) เรียบเรียงหนังสือเรื่อง “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” กล่าวถึง ความหมายของการท่องเที่ยว บทบาทของการท่องเที่ยวที่มีต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศตลอดจนประเภทของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภทหลักๆคือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

นิตา ชัชกุล (2554 : 2-3, 9-11, 55-63, 97-112) เขียนหนังสือเรื่อง “อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว” กล่าวถึง ความหมายของการท่องเที่ยว ลักษณะของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว บทบาทและความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และความสำคัญของการคมนาคมขนส่งที่มีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้ไกลขึ้น เสียเวลาในการเดินทางน้อยลงและมีเวลาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ผลการวิจัย

การผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัย ทำให้ทราบถึงความสำคัญ ความเป็นมาและพัฒนาการของรถไฟความเร็วสูง โครงข่ายรถไฟความเร็วสูง และ โครงข่ายรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมต่อกับสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญต่างๆในประเทศจีน โดยปรากฏผลการศึกษาดังนี้

1. ความสำคัญและความเป็นมา และพัฒนาการของรถไฟความเร็วสูงในจีน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่างทำให้ทราบว่า ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่สูงและภูเขาทำให้การคมนาคมขนส่งทางบกทั่วไปทำได้ลำบากและใช้เวลานาน รวมทั้งยังสิ้นเปลืองพลังงานมหาศาล ส่งผลให้ระบบการคมนาคมขนส่งเป็นไปอย่างล่าช้ากระทบต่อการพัฒนาของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขนส่งจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือสู่ภาคตะวันตกที่มีความยากลำบากต่อการเข้าถึงเพราะส่วนใหญ่เป็นเขตที่สูง ภูเขาและทะเลทราย ทำให้เกิดการเหลื่อมล้ำด้านการพัฒนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตกอย่างชัดเจน เพื่อให้กระจายการพัฒนาไปสู่ภาคตะวันตกและเพื่อการพัฒนาการคมนาคมขนส่งให้มีความทันสมัย สะดวก ปลอดภัยและรวดเร็ว ตอบสนองต่อความต้องการของผู้โดยสารที่ต้องใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบในปัจจุบัน รัฐบาลจีนจึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเทคโนโลยีการสร้างรถไฟความเร็วสูงเป็นอย่างมาก ประเทศจีนมีการพัฒนาโครงการรถไฟความเร็วสูงมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1994 จนสามารถเปิดให้บริการรถไฟความเร็วสูงสายฉินหยาง (秦沈客运专线) ที่มีความเร็วสูงสุด 300 กิโลเมตรต่อชั่วโมงได้สำเร็จเป็นสายแรกในปี ค.ศ. 2003 ถือเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตรถไฟความเร็วสูงของจีน และประเทศจีนก็ได้มีการพัฒนาโครงการมาอย่างต่อเนื่อง จนถึงปี ค.ศ. 2013 ประเทศจีนสามารถเปิดให้บริการรถไฟความเร็วสูงได้ทั้งหมด 26 สาย ครอบคลุม 17 มณฑล 1 เขตปกครองตนเอง 1 เขตปกครองพิเศษและ 4 เมืองเทศบาล ซึ่งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคกลาง บริเวณลุ่มแม่น้ำฉางเจียงและบริเวณลุ่มแม่น้ำจูเจียงทางตอนใต้ ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศจีนทั้งนี้ประเทศจีนยังมีการวางแผนขยายการสร้างโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงในภาคตะวันตกและเมืองสำคัญที่ยังขยายไปไม่ถึงในอนาคตอีกด้วย

2. ระบบโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงในจีน

จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ระบบโครงข่ายรถไฟความเร็วสูง นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2003 จนถึงปี ค.ศ. 2013 ประเทศจีนให้บริการรถไฟความเร็วสูงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคกลาง บริเวณลุ่มแม่น้ำฉางเจียงและบริเวณลุ่มแม่น้ำจูเจียงทางตอนใต้ รวมทั้งหมด 26 สาย ครอบคลุม 17 มณฑล 1 เขตปกครองตนเอง 1 เขตปกครองพิเศษและ 4 เมืองเทศบาล

รูปที่ 1 แสดง โครงข่ายรถไฟความเร็วสูงในประเทศจีน

ที่มา : องค์การรถไฟแห่งประเทศจีน. (2555). นิทรรศการรถไฟความเร็วสูงแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : องค์การรถไฟแห่งประเทศจีน.

3.ระบบโครงข่ายของรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจีน

จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โครงข่ายรถไฟความเร็วสูงที่สร้างเสร็จแล้วในปัจจุบันทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น มีทั้งสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น เมืองโบราณ พิพิธภัณฑน์ อนุสาวรีย์ สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติ ภูเขา ถ้ำ ทะเลสาบ สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น วัด พระราชวัง สุสาน เป็นต้น

ภาพที่ 2 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในประเทศจีน

ที่มา : <http://www.chinatouristmaps.com/china-maps/travel/tourist-map-of-china1.html>

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่าโครงการรถไฟความเร็วสูงของประเทศจีนเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ การคมนาคมและอุตสาหกรรมภายในประเทศจีนอย่างมาก มีการวางแผนวางโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงให้ผ่านมณฑลและเมืองสำคัญๆทางเศรษฐกิจก่อนแล้วจึงวางแผนเสริมโครงข่ายกระจายไปยังมณฑลใกล้เคียงอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการกระจายความเจริญสู่พื้นที่ที่ยังล้าหลังและเข้าถึงได้ยาก ที่สำคัญคือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมจีนเมื่อการเดินทางเป็นไปอย่างสะดวกมากขึ้นจึงทำให้จำนวนผู้โดยสารที่ใช้บริการรถไฟความเร็วสูงเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นในอัตราก้าวหน้าส่งผลให้เกิดการพัฒนาในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆได้รับการบูรณะฟื้นฟู ทั้งยังส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นทำให้เศรษฐกิจจีนดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากการวิจัยสรุปได้ว่า

1. จากการศึกษาคำสำคัญและความเป็นมา และพัฒนาการของรถไฟความเร็วสูงในจีน พบว่าประเทศจีนให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงการรถไฟความเร็วสูงเป็นอย่างมาก โดยมุ่งเน้นพัฒนาและสร้างโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั้งประเทศเพื่อกระจายความเจริญจากภาคตะวันออกสู่ภาคตะวันตก เพื่อให้สามารถเดินทางจากภาคเหนือลงสู่ภาคใต้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว เพื่อพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้ครอบคลุมทั้งประเทศและเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยนับตั้งแต่เริ่มโครงการในปี ค.ศ. 2003 จนถึงปี ค.ศ. 2013 ประเทศจีนสามารถพัฒนาเทคโนโลยีการสร้างรถไฟความเร็วสูงภายใต้ความหลากหลายทางลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีความแตกต่างกันมากได้อย่างดีเยี่ยม โดยการพัฒนาระบบเทคโนโลยีการสร้างรถไฟความเร็วสูงของประเทศจีนนี้ครอบคลุมถึงระบบงานโยธา ระบบตัวรถไฟฟ้า EMU ระบบควบคุมไฟฟ้าและระบบอาณัติสัญญาณ ระบบจ่ายพลังงานไฟฟ้าขับเคลื่อน ระบบปฏิบัติการเดินรถและศูนย์ควบคุม ระบบความปลอดภัยรวมถึงเทคโนโลยีเชื่อมต่อกับระบบทำงานต่างๆของการเดินขบวนรถไฟ นอกจากจะสามารถขนส่งผู้โดยสารและสินค้าต่างๆจากเหนือลงใต้ได้ในเวลาอันรวดเร็ว ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศมีการพัฒนาแล้วการพัฒนาโครงการรถไฟความเร็วสูงยังช่วยลดปัญหาการว่างงานของแรงงานและยังเป็นการลดมลพิษจากการใช้บริการขนส่ง

ในรูปแบบอื่นๆ เพราะใช้พลังงานไฟฟ้าจึงเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ประเทศจีนยังมีการวางแผนขยายการ
สร้างโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงในภาคตะวันตกและเมืองสำคัญที่ยังขยายไปไม่ถึงในอนาคตอีกด้วย

2. จากการศึกษาระบบโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงในจีน พบว่าโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงในประเทศจีนนั้นสร้างครอบคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคกลาง บริเวณลุ่มแม่น้ำฉางเจียงและ
บริเวณลุ่มแม่น้ำจูเจียงทางตอนใต้ ซึ่งประกอบไปด้วย 17 มณฑล 1 เขตปกครองตนเอง 1 เขตปกครองพิเศษ
และ 4 เมืองเทศบาลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจจีน โดยรถไฟความเร็วสูงแต่ละสายจะมีสถานีเชื่อม
กันในเมืองสำคัญใหญ่ๆ ทำให้สามารถเดินทางได้อย่างสะดวกรวดเร็วมากขึ้น

3. จากการศึกษาระบบโครงข่ายของรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจีน
พบว่าโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงที่สร้างครอบคลุมมณฑลต่างๆ และเมืองใหญ่ๆ ทางตะวันออกทำให้
นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมได้ง่ายมากขึ้น
เสียเวลาในการเดินทางน้อยลง ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศจีนเกิดการพัฒนาอย่าง
รวดเร็วในช่วงหลังๆ ที่มีการสร้างโครงข่ายรถไฟความเร็วสูง

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ปัญหาการสืบค้น เนื่องจากข้อมูลของการพัฒนารถไฟความเร็วสูงของประเทศจีนนั้นเป็น
ภาษาอังกฤษและภาษาจีน จึงทำให้ล่าช้าในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ปัญหาข้อมูลไม่เพียงพอ เนื่องจากมีเวลาจำกัดจึงไม่สามารถไปค้นคว้าข้อมูลโครงข่ายถึงสถานที่
จริงได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบทบาทของรถไฟความเร็วสูงกับการพัฒนาประเทศจีนในด้านอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงที่มีความสำคัญแต่ละแห่งอย่างละเอียด และนำมาจัดทำ
แผนที่โดยระบุรายละเอียดให้ชัดเจน

บรรณานุกรม

หนังสือ

- คล่อง ศิริประภาธรรม. (2552). **คู่มือท่องเที่ยวประเทศจีน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- นคร จันทสรและเยาวลักษณ์ สุนทรนนท์. (2554). **ปฐมเหตุรถไฟ**. ปทุมธานี : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.
- นฤพร วงษ์ห้วยเหนียว. (2555). **อุตสาหกรรมรถไฟในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี สาขาวิชา ภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นวลจันทร์ คำบังสุ, ผู้แปล. (2549). **จีน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- นวลจันทร์ คำบังสุ, ผู้แปล. (2552). **จีนตอนใต้**. กรุงเทพฯ : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- นิคม จารุมณี. (2536). **การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นิตา ชัชกุล. (2554). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- วิทยาลัยภาษาจีนปักกิ่ง, มหาวิทยาลัยครุหนานจิงและมหาวิทยาลัยครูอันฮุย. (2550). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์ประเทศจีน**. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- วิมล จิโรจพันธุ์, ประชิด สกฤษะพัฒน์ และอุดม เขยกิจวงศ์. (2548). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- วิยะดา เวชชพิพัฒน์และปัจจกัฏ ปุญญเจริญสิน. (2552). **เส้นทางรถไฟสายยุโรป**. กรุงเทพฯ : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- องค์การรถไฟแห่งประเทศไทย. (2555). **นิทรรศการรถไฟความเร็วสูงแห่งประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : องค์การรถไฟแห่งประเทศไทย.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ไพจิตรวิบูลย์ธนสาร. (ม.ป.ป.). พัฒนาการรถไฟความเร็วสูงของจีนมาเร็วมาแรง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เข้าถึงจาก www.thaicombj.org.cn/edit/UploadFile/20119717490809.pdf

สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2553). **จอร์จ สตีเฟนสัน : George**

Stephenson. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2556 เข้าถึงจาก

http://siweb.dss.go.th/Scientist/Scientist_1/George%20Stephenson.html

บ้านจอมยุทธ. (ม.ป.ป.). กำเนิดและพัฒนาการของการขนส่ง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 20 ตุลาคม พ.ศ.

2556 เข้าถึงจาก [http://www.baanjommyut.com/library_2/extension-2/the_origin_and](http://www.baanjommyut.com/library_2/extension-2/the_origin_and_development_of_transportation/04.html)

[_development_of_transportation/04.html](http://www.baanjommyut.com/library_2/extension-2/the_origin_and_development_of_transportation/04.html)

ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร และ ชาลิสา เชื้อผ่องพรรณ. (2556). **เมื่อจีนปรับโครงสร้างรองรับนโยบายและภารกิจ**

ใหม่. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2556 เข้าถึงจาก

<http://www.vijaichina.com/sites/default/files/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3>

[%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%82%E0%B8%84%E0](http://www.vijaichina.com/sites/default/files/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3)

[%B8%A3%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%87](http://www.vijaichina.com/sites/default/files/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%87)

[%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B9%8C%E0%B8%81%E0%B8%A3.pdf](http://www.vijaichina.com/sites/default/files/%E0%B8%81%E0%B8%A3)